

ZEMGALES APGABALA ŠĶĪRĒJTIESA

REGLAMENTS

JELGAVA 2017

1. VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

1.punkts. Zemgales Apgabala šķīrētiesa

(1) **Zemgales Apgabala šķīrētiesa** (turpmāk tekstā – šķīrētiesa) ir pastāvīga šķīrētiesa, kuru izveidojusi biedrība “Arbitration Group” un kas darbojas pamatojoties uz Latvijas Republikas Šķīrētiesu likumu, citiem Latvijas Republikā spēkā esošiem likumiem, starptautiskajiem līgumiem un konvencijām, kas attiecas uz šķīrētiesas darbību, šķīrētiesas reglamentu un pušu vienošanos.

(2) Šķīrētiesas darbībā tās nosaukums var tikt lietots svešvalodās. Šķīrētiesas nosaukuma tulkojums tiek lietots šādā redakcijā:

- 1) angļu valodā - Zemgales District Arbitration Court;
- 2) krievu valodā - Земгальский окружной третейский суд.
- (3) Izslēgts.

(4) Šķīrētiesas darbu vada **Zemgales Apgabala šķīrētiesas** priekšsēdētājs, nodrošinot šķīrētiesas reglamentā noteikto procesuālo funkciju izpildi, kā arī sniedz konsultācijas un metodisko palīdzību jautājumos, kas saistīti ar šķīrētiesas darbību, organizē šķīrētiesas procesu, pārrauga un nodrošina šķīrētiesas sastāva izveidošanu un tā darbību.

(5) Šķīrētiesas priekšsēdētāju ieceļ biedrības “Arbitration Group” biedru sapulce. Biedrības “Arbitration Group” biedru sapulce var atcelt šķīrētiesas priekšsēdētāju no amata.

(6) Šķīrētiesas priekšsēdētājs nav pakļauts biedrības “Arbitration Group” valdei.

(7) Šķīrētiesas priekšsēdētājs ir tiesīgs, pēc saviem ieskatiem, iecelt sev vietnieku. Šķīrētiesas priekšsēdētāja vietnieks pilda šķīrētiesas priekšsēdētāja pienākumus un funkcijas šķīrētiesas priekšsēdētāja ilgstošas prombūtnes laikā vai šķīrētiesas priekšsēdētāja uzdevumā.

(8) Šķīrētiesas priekšsēdētāja vietnieku no amata var atcelt šķīrētiesas priekšsēdētājs vai biedrības “Arbitration Group” biedru sapulce.

(9) Šķīrētiesas interneta mājas lapas adrese ir www.arbitlaw.lv.

2. punkts. Strīda izšķiršanā piemērojamās procesuālās normas

(1) Šķīrētīesai saistošas ir Šķīrētīesu likumā noteiktās procesuālās normas, kā arī procesuālās normas, kas noteiktas ar citiem Latvijas Republikā spēkā esošajiem likumiem, starptautiskajiem līgumiem un konvencijām, kurās piedalās Latvijas Republika, šo reglamentu un pušu vienošanos.

(2) Šķīrētīesas procesu regulē procesuālās normas, kas ir spēkā strīda izšķiršanas, atsevišķu procesuālo darbību izdarīšanas vai šķīrētīesas nolēmuma izpildīšanas laikā.

3. punkts. Strīda izšķiršanā piemērojamās materiālo tiesību normas

(1) Izšķīrot strīdu, šķīrētīesia vadās pēc tām tiesību normām un darījumu paražām, par kuru piemērošanu puses ir vienojušās, ciktāl tāda pušu vienošanās nav pretrunā Latvijas Republikas Civillikuma 19., 24. un 25.pantu noteikumiem.

(2) Ja puses nav vienojušās par to, pēc kādiem likumiem vai kādām darījumu paražām apspriežamas to savstarpējās attiecības, vai šķīrētīesia atzinusi šādu vienošanos par spēkā neesošu, pušu tiesiskajām attiecībām piemērojamās tiesību normas nosakāmas saskaņā ar Latvijas Republikas Civillikuma Ievada noteikumiem.

4. punkts. Šķīrētīesā izšķīramie strīdi

Šķīrētīesia ir tiesīga izšķīrt jebkuru civiltiesīsku strīdu, ja puses vienojušās par šī strīda nodošanu izšķīršanai šķīrētīesā un, ja strīds nav pakļauts ekskluzīvai tiesu jurīsdīkcījai.

5. punkts. Šķirējtiesas darba organizācija

Šķirējtiesas darbu vada šķirējtiesas priekšsēdētājs, kurš veic šķirējtiesas reglamentā noteiktās funkcijas, lai pārraudzītu un nodrošinātu šķirējtiesas darbību, kā arī šķirējtiesas sastāva izveidošanu un tā darbību.

2. ŠĶĪRĒJTIESAS LĪGUMS

6. punkts. Šķirējtiesas līguma jēdziens, tā puses, forma un saturs

(1) Šķirējtiesas līgums ir vienošanās par civiltiesiskā strīda nodošanu, kas jau radies vai var rasties nākotnē, nodošanu izšķiršanai šķirējtiesā.

(2) Šķirējtiesas līgumu var noslēgt jebkura rīcībspējīga fiziskā persona, privāto tiesību juridiskā persona vai publisko tiesību juridiskā persona privāttiesību jomā.

(3) Šķirējtiesas līgumu noslēdz rakstveidā. Pušu vienošanās par civiltiesiskā strīda nodošanu šķirējtiesai (šķirējtiesu līgums) var būt izteikta: 1) kā atsevišķa vienošanās; 2) kā speciāls noteikums pušu līgumā (šķirējtiesas klauzula); 3) pusēm apmainoties ar pasta sūtījumiem vai izmantojot elektroniskās saziņas līdzekļus un nodrošinot, ka pušu griba nodot jau radušos vai iespējamu civiltiesisko strīdu izšķiršanai šķirējtiesā tiek fiksēta ar drošu elektronisko parakstu.

(4) Šķirējtiesas līgumā puses var vienoties par civiltiesiskā strīda izšķiršanas kārtību, mutvārdu vai rakstveida šķirējtiesas procesu, šķirējtiesas procesa norises vietu, šķirējtiesas procesa valodu, šķirējtiesnešu skaitu, šķirējtiesas izdevumu segšanas kārtību, piemērojamo likumu un citiem jautājumiem, ko puses uzskata par svarīgiem.

(5) Ja puses ir vienojušās par civiltiesisko strīdu, izrietošu no konkrēta līguma, nodošanu izšķiršanai šķirējtiesā, prezumējams, ka puses ir vienojušās par jebkura civiltiesiskā strīda, kas izriet no šī līguma, kas skar to vai tā pārkāpšanu, izbeigšanu vai spēkā neesamību, izšķiršanu šķirējtiesā.

(6) Šķirējtiesas līgumu groza vai atceļ saskaņā ar pušu rakstveida vienošanos.

7. punkts. Šķirējtiesas līguma spēks

(1) Personas, kas noslēgušas šķirējtiesas līgumu par civiltiesiskā strīda nodošanu izšķiršanai šķirējtiesā, nav tiesīgas no tā atteikties, ja šķirējtiesas līgums nav likumā vai līgumā noteiktajā kārtībā grozīts vai atcelts.

(2) Šķirējtiesas līgums ir spēkā, kamēr nav izbeigušās tiesiskās attiecības, kuru sakarā tas noslēgts.

(3) Ja šķirējtiesas līgums kā atsevišķs noteikums ir ietverts citā pušu noslēgtajā līgumā, šķirējtiesas līgums uzskatāms par patstāvīgu līgumu. Šķirējtiesas līgums paliek spēkā arī tad, ja līgums, kurā tas ietverts, ir izbeidzies vai atzīts par spēkā neesošu.

(4) Cedējot prasību, uz cesionāru pāriet prasījuma tiesības, bet ne līgumā ietvertā šķirējtiesas klauzula par civiltiesiskā strīda izskatīšanu šķirējtiesā.

3. ŠĶĪRĒJTIESNESI

8. punkts. Šķirējtiesnesi

(1) Šķirējtiesnesis ir persona, kas atbilst šķirējtiesu darbību regulējošo normatīvo aktu noteikumiem un ir iecelta civiltiesiskā strīda izšķiršanai atbilstoši šķirējtiesas līguma, šā reglamenta un šķirējtiesu darbību regulējošo normatīvo aktu noteikumiem.

(2) Par šķirējtiesnesi var iecelt jebkuru pilngadīgu personu, kas rakstveidā piekritusi būt šķirējtiesas šķirējtiesnešu sarakstā un atbilst šādām prasībām:

- 1) tai nav nodibināta aizgādība;
- 2) tai ir nevainojama reputācija;

3) tai ir augstākā profesionālā vai akadēmiskā izglītība (izņemot pirmā līmeņa profesionālo izglītību) un iegūta jurista kvalifikācija;

4) tā ir uzkrājusi vismaz triju gadu praktiskā darba pieredzi, strādājot augstskolas tiesību zinātņu specialitātes akadēmiskā personāla amatā vai citā juridiskās specialitātes amatā.

(3) Ja persona, kas saskaņā ar Advokatūras likumu var būt par advokātu, izņemot zvērināta advokāta palīgu, rakstveidā piekritusi būt par pastāvīgās šķīrējtiesas tiesnesi un uz to nav attiecināmi šā punkta sestajā daļā minētie ierobežojumi, šīs personas atbilstība šā punkta otrās daļas prasībām uzskatāma par apliecinātu no brīža, kad tā iekļauta zvērinātu advokātu sarakstā.

(4) Šķīrējtiesas šķīrējtiesnesis var būt ne vairāk kā triju pastāvīgo šķīrējtiesu sarakstos.

(5) Šķīrējtiesnesim, izšķirot civiltiesisko strīdu, jābūt neatkarīgam, objektīvam un taisnīgam.

(6) Par šķīrējtiesnesi nevar iecelt personu:

1) kura neatbilst šā punkta otrās daļas prasībām;

2) kura kriminālprocesā par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu atzīta par aizdomās turēto vai apsūdzēto;

3) pret kuru kriminālprocess par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu izbeigts uz nereabilitējoša pamata;

4) kura sodīta par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu – neatkarīgi no sodāmības dzēšanas vai noņemšanas;

5) kura notiesāta par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kaut arī atbrīvota no soda izciešanas noilguma, apžēlošanas vai amnestijas dēļ;

6) kurai pēdējo piecu gadu laikā pasludināts fiziskās personas maksātnespējas process.

(7) Par šķīrējtiesnesi var tikt iecelta persona, kuras atbilstību šī punkta otrās un ceturtās daļas prasībām ir apliecinājis šķīrējtiesas dibinātājs (šā reglamenta 15.¹ punkts).

9. punkts. Šķīrējtiesas sastāvs

(1) Šķīrējtiesa izšķir strīdus trīs šķīrējtiesnešu sastāvā, ja puses nav vienojušās par citu šķīrējtiesnešu skaitu.

(2) Šķīrējtiesnešu skaitam jābūt nepāra.

10. punkts. Šķīrējtiesnešu iecelšana

(1) Personu iecel par šķīrējtiesnesi pušu noteiktajā kārtībā. Ja puses nav noteikušas šķīrējtiesnešu iecelšanas kārtību vai nespēj panākt vienošanos par šķīrējtiesnešu iecelšanu, vai arī pušu noteiktā kārtība ir pretrunā šķīrējtiesu darbību regulējošajam normatīvajam regulējumam, šķīrējtiesnešus iecel šķīrējtiesas priekšsēdētājs, ievērojot pušu līdztiesību un šajā reglamentā šķīrējtiesnesim izvirzāmās prasības.

(2) Ja puses ir vienojušās par personu, kurai var tikt uzticēta strīda izšķiršana (šķīrējtiesneša kandidāts), bet šīs personas atbilstību nav apliecinājis šķīrējtiesas dibinātājs, pusēm ir pienākums 30 dienu laikā pēc šādas vienošanās noslēgšanas iesniegt šķīrējtiesā šķīrējtiesneša kandidāta atbilstības izvērtēšanai nepieciešamos dokumentus. Dokumenti iesniedzami šā reglamenta 15.¹ punktā noteiktajā kārtībā.

(3) Ja puses šī punkta otrajā daļā noteiktajā termiņā nav iesniegušas šķīrējtiesneša kandidāta atbilstības izvērtēšanai nepieciešamos dokumentus vai iesniegtie dokumenti neatbilst šā reglamenta 15.¹ punktā noteiktajām prasībām, vai arī šķīrējtiesas dibinātājs ir pieņēmis lēmumu atteikt apliecināt šķīrējtiesas kandidāta atbilstību, šķīrējtiesnesi iecel šķīrējtiesas priekšsēdētājs.

(3¹) Par šķīrējtiesnesi var tikt iecelta persona (šķīrējtiesneša kandidāts), kura iekļauta šķīrējtiesnešu sarakstā.

(4) Lēmumu par šķīrējtiesneša iecelšanu sastāda atsevišķa procesuālā dokumenta veidā.

11. punkts. Šķirējtiesneša atcelšana

(1) Ja puse iecēlusi šķirējtiesnesi un par to ir paziņojusi otrai pusei, tā nevar atcelt šo šķirējtiesnesi bez otras puses piekrišanas.

(2) Šķirējtiesas priekšsēdētājs pēc savas iniciatīvas vai puses pieteikuma var atcelt šķirējtiesnesi, ja:

- 1) šķirējtiesnesis nepilda vai ir atteicies pildīt savus pienākumus;
- 2) puses vienojas par šķirējtiesneša pilnvaru izbeigšanu;
- 3) šķirējtiesnesis ir miris;

4) uz šķirējtiesnesi ir attiecināmi šā reglamenta 8.punkta sestajā daļā minētie ierobežojumi.

(3) Šķirējtiesas priekšsēdētājs par šķirējtiesneša atcelšanu nekavējoties paziņo pusēm, norādot jauna šķirējtiesneša iecelšanas kārtību. Ja šajā reglamentā noteiktajos gadījumos šķirējtiesnesi iecel šķirējtiesas priekšsēdētājs, vienlaicīgi ar šķirējtiesneša atcelšanu var tikt iecelts jauns šķirējtiesnesis. Lēmumu par šķirējtiesneša atcelšanu sastāda atsevišķa procesuālā dokumenta veidā.

12. punkts. Nepieļaujamība piedalīties lietas izskatīšanā un šķirējtiesneša atstatīšana

(1) Šķirējtiesnesis nav tiesīgs piedalīties lietas izskatīšanā, ja viņš:

1) ir bijis kādas puses pārstāvis, eksperts vai liecinieks lietā, kurā piedalījušās puses;

2) ir radniecības attiecībās līdz trešajai pakāpei vai svainības attiecībās līdz otrajai pakāpei ar kādu no strīda dalībniekiem vai to pārstāvjiem;

3) ir radniecības attiecībās līdz trešajai pakāpei vai svainības attiecībās līdz otrajai pakāpei ar kādu no šķirējtiesnešiem, kas ir tās šķirējtiesas sastāvā, kurā civiltiesiskais strīds tiek izskatīts;

4) ir darba tiesiskajās attiecībās ar kādu no civiltiesiskā strīda dalībniekiem vai to pārstāvjiem vai ja šķirējtiesnesis sniedz juridisko palīdzību kādai pusei;

5) vai viņa laulātais, vai radnieks līdz trešajai pakāpei, vai darījumu partneris, vai komercsabiedrība, kura ir civiltiesiskā strīda puse un kuras dalībnieks, akcionārs, biedrs, pārraudzības, kontroles vai izpildinstitūcijas loceklis ir šis šķirējtiesnesis vai viņa radnieks līdz trešajai pakāpei, ir mantiski ieinteresēti civiltiesiskā strīda iznākumā.

(2) Šķirējtiesnesis ne vēlāk kā piecu dienu laikā no dienas, kad tas uzzinājis par savu iecelšanu, vai no dienas, kad tam kļuvis zināms par apstākļiem, kuri var izraisīt pamatotas šaubas par viņa objektivitāti un neatkarību, sevi atstata, norādot atstatīšanas iemeslus.

(3) Ja šķirējtiesnesis sevi atstatījis, jauns šķirējtiesnesis tiek iecelts līgumā vai šajā reglamentā noteiktajā kārtībā.

13. punkts. Šķirējtiesneša noraidīšana

(1) Lietas dalībnieks var noraidīt šķirējtiesnesi, ja:

1) uz viņu ir attiecināmi šā reglamenta 12.punkta pirmajā daļā noteiktie ierobežojumi šķirējtiesneša dalībai lietas izskatīšanā un viņš nav sevi atstatījis;

2) viņš neatbilst šā reglamenta prasībām;

3) viņš neatbilst prasībām, par kurām puses ir vienojušās;

4) pastāv apstākļi, kas izraisa pamatotas šaubas par viņa objektivitāti un neatkarību.

(2) Personai, no kuras tiek prasīta piekrišana tās iecelšanai par šķirējtiesnesi, jāatklāj pusēm vai šķirējtiesai jebkādi apstākļi, kuri var izraisīt pamatotas šaubas par šīs personas objektivitāti un neatkarību. Ja šādi apstākļi radušies vai kļuvuši zināmi pēc šķirējtiesas procesa uzsākšanas, bet pirms šķirējtiesas procesa beigām, šķirējtiesnesim tie nekavējoties jāatklāj pusēm vai šķirējtiesai.

(3) Puse var noraidīt šķirējtiesnesi, kuru tā iecēlusi vai kura iecelšanās piedalījies, tikai tad, ja noraidījuma pamats tai kļuvis zināms pēc šķirējtiesneša iecelšanas.

(4) Puses līgumā var vienoties par šķirējtiesneša noraidīšanas kārtību. Ja strīdu izšķir pastāvīgā šķirējtiesa un puses nav vienojušās par šķirējtiesneša noraidīšanas kārtību, to nosaka saskaņā ar šo reglamentu.

(5) Puse var pieteikt noraidījumu šķirējtiesnesim piecu dienu laikā no dienas, kad tā uzzinājusi par šā šķirējtiesneša iecelšanu vai tai kļuvis zināms kāds no šā punkta pirmajā daļā minētajiem apstākļiem, nosūtot šķirējtiesai paziņojumu un tajā norādot, kuru šķirējtiesnesi un uz kāda pamata tā noraida.

(6) Ja šķirējtiesnesis, kuram pieteikts noraidījums, neatsakās no savu pienākumu pildīšanas, jautājumu par šā šķirējtiesneša noraidījumu izlemj šķirējtiesas sastāvs vai pats šķirējtiesnesis piecu dienu laikā no paziņojuma saņemšanas dienas.

(7) Ja šķirējtiesneša noraidījums pieņemts, jaunu šķirējtiesnesi ieceļ līgumā vai šajā reglamentā noteiktajā kārtībā.

14. punkts. Šķirējtiesneša pilnvaru izbeigšanās

(1) Šķirējtiesneša pilnvaras izbeidzas:

- 1) ja pieņemts šķirējtiesneša noraidījums;
- 2) ja viņš atstatījis sevi no civiltiesiskā strīda izšķiršanas;
- 3) ja puses ir vienojušās par viņa atcelšanu;
- 4) ja uz viņu ir attiecināmi šā reglamenta 8.punkta sestajā daļā minētie ierobežojumi;
- 5) ar viņa nāvi;
- 6) citos šajā reglamentā noteiktajos gadījumos.

(2) Puses var brīvi vienoties par šķirējtiesneša pilnvaru izbeigšanās kārtību. Ja puses par to nav vienojušās un civiltiesisko strīdu izskata pastāvīgā šķirējtiesa, piemērojami šī reglamenta noteikumi.

(3) Ja šķirējtiesneša pilnvaras izbeigušās, jaunu šķirējtiesnesi ieceļ šā reglamenta 10.punktā noteiktajā kārtībā.

15. punkts. Jauna šķirējtiesneša iecelšanas sekas

(1) Pēc jauna šķirējtiesneša iecelšanas strīda izšķiršanas process jāsāk no jauna, ja strīdu izšķir šķirējtiesnesis vienpersoniski, vai ja tiek iecelts jauns šķirējtiesas sastāva priekšsēdētājs.

(2) Šķirējtiesas sastāvam ir tiesības sākt no jauna strīda izšķiršanas procesu, gadījumā, ja šķirējtiesas sastāvā tiek iecelts jauns šķirējtiesnesis.

15.1 punkts. Šķirējtiesneša kandidāta atbilstības apliecinājums

(1) Šķirējtiesneša kandidāta atbilstību šā reglamenta un šķirējtiesu regulējošo normatīvo aktu prasībām apliecina šķirējtiesas dibinātājs.

(2) Šķirējtiesneša kandidāts atbilstības izvērtēšanai iesniedz šķirējtiesā šādus dokumentus:

- 1) dzīves gājuma aprakstu (Curriculum Vitae);
- 2) iegūtas augstākās profesionālās vai akadēmiskās izglītības un jurista kvalifikācijas apliecinājoša dokumenta notariāli apliecinātu norakstu (kopiju);
- 3) normatīvajos aktos noteiktas institūcijas izsniegtu izziņu, kas apliecina šī reglamenta 8.punkta sestās daļas 2. – 6.apakšpunktā noteikto ierobežojumu neesību;
- 4) citus dokumentus, ja to iesniegšanu lūdz šķirējtiesa.

(3) Ja šķirējtiesneša kandidāts ir advokāts, šķirējtiesneša kandidāts šķirējtiesā iesniedz tikai attiecīgas apliecināšanas notariāli apliecinātu kopiju.

(4) Šķirējtiesa atsaka pieņemt dokumentus, ja dokumenti neatbilst šī punkta otrajā daļā minētajām prasībām.

(5) Ja šķirējtiesa atzīst, ka iesniegtie dokumenti atbilst šajā punktā noteiktajām prasībām, šķirējtiesa uzliek šķirējtiesneša kandidātam par pienākumu 10 dienu laikā noslēgt ar šķirējtiesu vienošanos.

(6) Šķirējtiesas dibinātājs apliecina šķirējtiesneša kandidāta atbilstību šā reglamenta un šķirējtiesu regulējošo normatīvo aktu prasībām, ja iesniegtie dokumenti atbilst šā punkta prasībām, šķirējtiesneša kandidāts ir noslēdzis ar šķirējtiesu vienošanos un šķirējtiesas dibinātājam nerodas pamatotas šaubas par šķirējtiesneša kandidāta reputāciju.

(7) Par atbilstības apliecinājuma izsniegšanu šķīrējtiesas dibinātājs paziņo šķīrējtiesneša kandidātam un normatīvajos aktos noteiktai institūcijai. Ja mainās apstākļi, kas bija par pamatu atbilstības apliecinājuma izsniegšanai, šķīrējtiesas dibinātājs atsauc izsniegto atbilstības apliecinājumu.

4. ŠĶĪRĒJTIESAS PROCESA SAGATAVOŠANA

16. punkts. Strīda pakļautība

(1) Par strīda pakļautību lemj šķīrējtiesa arī gadījumos, kad kāda no pusēm apstrīd šķīrējtiesas līguma esamību vai tā spēkā esamību.

(2) Iesniegumu par to, ka strīds nav pakļauts šķīrējtiesai, puse var iesniegt līdz dienai, kad beidzas atsaukšanas uz prasības pieteikumu iesniegšanai noteiktais termiņš.

(3) Šķīrējtiesa jautājumu par strīda pakļautību var izlemt jebkurā šķīrējtiesas procesa stadijā. Ja strīda pakļautība šķīrējtiesai ir apstrīdēta līdz šķīrējtiesas sastāva iecelšanai, minēto jautājumu var izlemt šķīrējtiesas priekšsēdētājs, bet ja pakļautība ir apstrīdēta pēc šķīrējtiesas sastāva iecelšanas, šo jautājumu izlemj šķīrējtiesas sastāvs.

(4) Ja iebildumi par to, ka strīda daļa nav pakļauta šķīrējtiesai, pusei rodas sakarā ar prasības papildinājumiem vai grozījumiem, pretprasību vai tās papildinājumiem, vai grozījumiem, minētie iebildumi jāizsaka nekavējoties, līdz ko šķīrējtiesa uzsāk šo prasījumu izskatīšanu.

(5) Ja šķīrējtiesa atzīst, ka strīds vai tā daļa nav pakļauta šķīrējtiesai, tā izbeidz šķīrējtiesas procesu vai tā daļu šajā reglamentā noteiktajā kārtībā.

17. punkts. Prasības nodrošināšana pirms prasības celšanas šķīrējtiesā

Prasītājs ir tiesīgs lūgt tiesu nodrošināt prasību pirms prasības celšanas šķīrējtiesā. Šāds prasītāja lūgums nav uzskatāms par šķīrējtiesas vienošanās neievērošanu un nav šķērslis strīda izšķiršanai šķīrējtiesā.

18. punkts. Procesuālie termiņi

(1) Procesuālās darbības izpilda šajā reglamentā noteiktajos termiņos. Ja procesuālie termiņi šajā reglamentā nav noteikti, tos nosaka šķīrējtiesa.

(2) Procesuālo darbību izpildīšanai nosaka precīzu datumu vai termiņu līdz noteiktam datumam, vai laika periodu (gados, mēnešos, dienās vai stundās). Ja procesuālā darbība nav jāizpilda noteiktā datumā, to var izpildīt visā noteiktā termiņa laikā.

(3) Procesuālā termiņa tecējums, kas aprēķināms gados, mēnešos vai dienās, sākas nākamajā dienā pēc datuma vai pēc notikuma, kas nosaka tā sākumu.

(4) Procesuālā termiņa tecējums, kas aprēķināms stundās, sākas nākamajā stundā pēc notikuma, kas nosaka tā sākumu.

(5) Termiņš, kas skaitāms gados, notek termiņa pēdējā gada attiecīgā mēnesī un datumā. Termiņš, kas skaitāms mēnešos, notek termiņa pēdējā mēneša attiecīgā datumā. Ja mēnešos skaitāmais termiņš beidzas tādā mēnesī, kuram nav attiecīga datuma, tas notek šā mēneša pēdējā dienā. Termiņš, kas noteikts līdz konkrētam datumam, notek iepriekšējā dienā.

(6) Ja termiņa pēdējā diena ir sestdiena, svētdiena vai likumā noteikta svētku diena, par termiņa pēdējo dienu skaitāma nākamā darba diena.

(7) Procesuālo darbību, kurai notek termiņš, var izpildīt termiņa pēdējā dienā līdz pulksten divdesmit četriem.

(8) Ja procesuālā darbība izpildāma šķīrējtiesā, termiņu uzskata par notecējušu tajā stundā, kad šķīrējtiesa saskaņā ar saviem iekšējās darba kārtības noteikumiem beidz darbu. Tomēr, ja prasības pieteikums vai citi sūtījumi nodoti sakaru iestādē termiņa pēdējā dienā līdz pulksten divdesmit četriem, tie uzskatāmi par nodotiem termiņā.

19. punkts. Procesuālo termiņu nokavējuma sekas, to apturēšana, atjaunošana un pagarināšana

(1) Tiesības izpildīt procesuālās darbības zūd līdz ar šī reglamenta vai šķīrējtiesas noteiktā termiņa notecēšanu.

(2) Apturot šķīrējtiesas procesu, termiņa tecējums tiek apturēts. Termiņa tecējums apstājas brīdī, kad radies apstākļi, kas ir par pamatu šķīrējtiesas procesa apturēšanai. Procesuālā termiņa tecējums turpinās no dienas, kad atjaunots šķīrējtiesas process.

(3) Nokavētos procesuālos termiņus pēc puses pieteikuma var atjaunot šķīrējtiesa, ja tā atzīst nokavēšanas iemeslus par attaisnojošiem. Atjaunojot nokavēto termiņu, šķīrējtiesa vienlaikus atļauj izpildīt nokavēto procesuālo darbību.

(4) Šķīrējtiesas noteiktos termiņus var pagarināt pēc puses pamatota pieteikuma.

(5) Ja pieteikums par termiņa pagarināšanu vai nokavētā termiņa atjaunošanu iesniegts līdz šķīrējtiesas sastāva iecelšanai, tad to var izlemt šķīrējtiesas priekšsēdētājs, bet ja pieteikums iesniegts pēc šķīrējtiesas sastāva iecelšanas, tad to izlemj šķīrējtiesas sastāvs.

20. punkts. Šķīrējtiesas paziņojumi un sūtījumi

(1) Šķīrējtiesa sagatavotos dokumentus (spriedumus, lēmumus, paziņojumus u.c.) nosūta pasta vai elektroniskā pasta sūtījumā, vai izsniedz adresātam personīgi.

(2) Šā punkta pirmajā daļā minētos dokumentus fiziskajai personai nosūta ierakstītā pasta sūtījumā uz tās deklarētās dzīvesvietas adresi, bet, ja deklarācijā norādīta papildu adrese, — uz papildu adresi, ja vien fiziskā persona saziņai ar šķīrējtiesu nav norādījusi citu adresi, bet juridiskajai personai — uz tās juridisko adresi.

(3) Šā punkta pirmajā daļā minētos dokumentus elektroniskā pasta sūtījumā nosūta, ja puse ir paziņojusi šķīrējtiesai, ka piekrīt saziņai ar šķīrējtiesu izmantot elektronisko pastu. Šādā gadījumā šķīrējtiesa dokumentus nosūta uz puses norādīto elektroniskā pasta adresi. Ja šķīrējtiesa konstatē tehniskus šķēršļus dokumentu nosūtīšanai elektroniskā pasta sūtījumā, tos nosūta ierakstītā pasta sūtījumā, vai izsniedz tos adresātam personīgi.

(4) Paziņojumu par pirmo šķīrējtiesas sēdi nosūta pusēm ierakstītā pasta sūtījumā ne vēlāk kā 15 dienas iepriekš, ja puses nav vienojušās par īsāku termiņu.

(5) Šā punkta pirmajā daļā minētie dokumenti uzskatāmi par saņemtiem izsniegšanas dienā, ja tie ir piegādāti un izsniegti adresātam personīgi. Ja tie ir nosūtīti ar pasta sūtījumu, uzskatāms, ka tie saņemti septītajā dienā pēc pasta sūtījuma nosūtīšanas dienas, bet, ja tie nosūtīti elektroniskā pasta sūtījumā, uzskatāms, ka tie saņemti divu darbdienu laikā pēc nosūtīšanas dienas.

21. punkts. Šķīrējtiesas procesa konfidencialitāte

(1) Šķīrējtiesas process ir konfidenciāls. Šķīrējtiesas sēdes ir slēgtas. Personas, kas nav procesa dalībnieki, var būt klāt šķīrējtiesas sēdē tikai ar pušu piekrišanu.

(2) Šķīrējtiesa ziņas par šķīrējtiesas procesu nesniedz trešajām personām un nublicē, izņemot gadījumu, kad puses ir vienojušās citādi.

(3) Ziņas par šķīrējtiesas procesu sniedz personām, kurām ir tiesības tās saņemt likumā noteikto funkciju veikšanai.

22. punkts. Pušu līdztiesība

Pusēm šķīrējtiesas procesā ir vienlīdzīgas procesuālās tiesības. Šķīrējtiesas sastāvs nodrošina pusēm vienādas iespējas izmantot tām piešķirtās tiesības savu interešu aizsardzībai.

22.1 punkts. Sacikste

Puses civiltiesiskā strīda izskatīšanas gaitā īsteno savas procesuālās tiesības sacikstes formā. Sacikste izpaužas, pusēm izmantojot savas tiesības iesniegt pierādījumus, dot

paskaidrojumus un šķirējtiesas sastāvam adresētus pieteikumus, piedaloties pierādījumu pārbaudē un novērtēšanā, kā arī veicot citas procesuālās darbības.

23. punkts. Šķirējtiesas procesa kārtība

(1) Pusēm ir tiesības brīvi noteikt šķirējtiesas procesa kārtību.

(2) Ja puses nav vienojušās par šķirējtiesas procesa kārtību, šķirējtiesa izšķir strīdu saskaņā ar šo reglamentu.

(3) Ja puses ir vienojušās tikai par atsevišķiem šķirējtiesas procesa noteikumiem, šķirējtiesa ievēro pušu vienošanos, bet pārējā daļā vadās pēc šķirējtiesas reglamenta.

(4) Šķirējtiesas sastāva priekšsēdētājs var patstāvīgi izlemt procesuālos jautājumus, ja viņam to uzticējušas puses.

24. punkts. Šķirējtiesas procesa valoda

(1) Pusēm ir tiesības vienoties par šķirējtiesas procesa valodu. Ja puses nav par to vienojušās, šķirējtiesas procesa valodu nosaka šķirējtiesas sastāvs.

(2) Šķirējtiesas sastāvs var pieprasīt no pusēm jebkura rakstveida pierādījuma tulkojumu valodā, kurā notiek šķirējtiesas process.

(3) Ja šķirējtiesas sastāvs, vai kāds no šķirējtiesnešiem, vai procesa dalībniekiem nepārvalda valodu, kurā notiek šķirējtiesas process, šķirējtiesa pieaicina tulku. Tulka pakalpojumu apmaksas kārtību nosaka šķirējtiesa.

25. punkts. Pušu pārstāvība

(1) Fiziskās personas savas lietas šķirējtiesā ved pašas vai ar pilnvarotu pārstāvju starpniecību. Fizisko personu pārstāvību noformē ar notariāli apliecinātu pilnvaru.

(2) Juridisko personu lietas šķirējtiesā ved to amatpersonas, kas darbojas likumā, statūtos vai nolikumā piešķirto pilnvaru ietvaros, vai arī citi juridisko personu pilnvaroti pārstāvji. Juridisko personu pārstāvību noformē ar rakstveida pilnvaru vai dokumentiem, kas apliecina amatpersonas tiesības bez īpaša pilnvarojuma pārstāvēt juridisko personu.

(3) Par puses pārstāvi var būt jebkura fiziska vai juridiska persona, izņemot personu:

1) kura nav sasniegusi pilngadību;

2) kurai nodibināta aizgādība;

3) kurai ar tiesas spriedumu atņemtas tiesības vest citu personu lietas;

4) kura ir radniecības attiecībās līdz trešajai pakāpei vai svainības attiecībās līdz otrajai pakāpei ar šķirējtiesnesi, kas izšķir civiltiesisko strīdu;

5) kura sniegusi juridisko palīdzību civiltiesiskā strīda otrai pusei šajā vai ar to saistītā citā lietā;

6) kura piedalījies mediācijā šajā vai ar to saistītā citā lietā.

(3¹) Konstatējot šā punkta trešajā daļā minētos apstākļus, šķirējtiesas sastāvs nepieļauj šādu personu civiltiesiskā strīda izšķiršanā.

(4) Puses šķirējtiesas procesā var pieaicināt advokātus juridiskās palīdzības sniegšanai.

(5) Ja fiziskā persona lietu ved ar pilnvarotā pārstāvja starpniecību, šķirējtiesas korespondence nosūtāma tikai pārstāvim. Šķirējtiesas korespondence nosūtāma tikai juridiskās personas pilnvarotajam pārstāvim, ja vien juridisko personu lietas šķirējtiesā netiek vestas ar to amatpersonu starpniecību.

(6) Pārstāvamais var jebkurā laikā atsaukt pārstāvim doto pilnvarojumu, rakstveidā paziņojot par to šķirējtiesai. Pārstāvim ir tiesības atteikties no lietas vešanas, par to savlaicīgi rakstveidā paziņojot pārstāvamajam un šķirējtiesai.

(7) Persona, kas ir vai pēdējo piecu gadu laikā ir bijusi Zemgales Apgabala šķirējtiesas šķirējtiesnešu sarakstā, nevar būt puses pārstāvis un to nevar pieaicināt juridiskās palīdzības sniegšanai Zemgales Apgabala šķirējtiesas procesos.

(8) Zemgales Apgabala šķirējtiesas vai šķirējtiesas sastāva noteiktajā termiņā pusei vai tās pilnvarotajam pārstāvim ir pienākums sniegt rakstisku apliecinājumu, ka pilnvarotais pārstāvis

atbilst šajā reglamentā un šķīrējtiesu darbību regulējošajos normatīvajos aktos pilnvarotajam pārstāvim izvirzītajām prasībām. Pusei vai pilnvarotajam pārstāvim ir pienākums nekavējoties informēt šķīrējtiesu vai šķīrējtiesas sastāvu par apstākļiem, kas var radīt pamatotas šaubas par pilnvarotā pārstāvja atbilstību šajā reglamentā izvirzītajām prasībām.

26. punkts. Strīda izšķiršanas vieta

(1) Puses var brīvi vienoties par strīda izšķiršanas vietu. Ja puses nav vienojušās par strīda izšķiršanas vietu, to nosaka šķīrējtiesas sastāvs.

(2) Pierādījumu pārbaudei šķīrējtiesas sastāvs var sanākt jebkurā vietā, kuru tā uzskata par piemērotu, informējot par to šķīrējtiesas procesa dalībniekus.

(3) Ja puses ir vienojušās par šķīrējtiesas procesa vietu, tad pusēs sedz šķīrējtiesnešu ceļa un uzturēšanās izdevumus.

27. punkts. Šķīrējtiesas procesa uzsākšana

(1) Šķīrējtiesas process uzsākas ar prasības pieteikuma iesniegšanas brīdi.

(2) Prasības pieteikumu šķīrējtiesai iesniedz rakstveidā.

28. punkts. Prasības pieteikums

(1) Prasības pieteikumā norāda:

1) informāciju par pusēm:

prasītāja vārdu, uzvārdu, personas kodu, deklarēto dzīvesvietu, bet, ja tādas nav, — dzīvesvietu; juridiskajai personai — tās nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi. Prasītājs var norādīt savu tālruna numuru vai elektroniskā pasta adresi, ja piekritt saziņai ar šķīrējtiesu izmantot tālruni vai elektronisko pastu;

atbildētāja vārdu, uzvārdu, personas kodu, deklarēto dzīvesvietu un deklarācijā norādīto papildu adresi, bet, ja tādas nav, — dzīvesvietu; juridiskajai personai — tās nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi. Atbildētāja personas kodu vai reģistrācijas numuru norāda, ja tas ir zināms;

2) prasības priekšmetu, summu, prasības summas aprēķinu;

3) prasības pamatu un pierādījumus, kas to apstiprina;

4) likumu, uz kura prasība pamatota;

5) prasītāja prasījumus;

6) pievienoto dokumentu sarakstu;

7) prasībās par naudas summas piedziņu – kredītiestādes nosaukumu un tā konta numuru, kurā veicama samaksa, ja šāds konts ir;

8) citas ziņas, ja tās nepieciešamas lietas izskatīšanai.

(2) Prasības pieteikumam pievieno:

1) pušu vienošanos par šķīrējtiesu, ja vien šī vienošanās nav ietverta līgumā, kura sakarā radies strīds;

2) līgumu, kura sakarā radies strīds;

3) dokumentus, uz kuriem prasītājs atsaucas prasības pieteikumā;

4) tik daudz pieteikuma norakstus, cik lietā ir atbildētāju;

5) pierādījumus par šķīrējtiesas tiesvedības maksas un šķīrējtiesneša honorāra samaksu.

(3) Prasības pieteikumu paraksta un iesniedz prasītājs vai viņa pārstāvis. Ja prasību prasītāja vārdā ceļ pārstāvis, prasības pieteikumam pievienojama pilnvara vai cits dokuments, kas apliecina pārstāvja pilnvarojumu celt prasību.

29. punkts. Šķīrējtiesas rīcība pēc prasības pieteikuma saņemšanas

(1) Ja prasības pieteikums un tam pievienotie dokumenti atbilst šī reglamenta prasībām, šķīrējtiesas priekšsēdētājs bez kavēšanās nosūta atbildētājam paziņojumu par prasības pieteikuma saņemšanu un prasības pieteikuma norakstu. Paziņojumā piedāvā atbildētājam

iesniegt atsaukumi uz prasību, norādot iebildumus, ja tādi ir, un pievienojot tos apstiprinošus dokumentus.

(2) Puses var iepazīties ar prasības pieteikuma pielikumiem un citiem lietas materiāliem šķīrējtiesā darba laikā.

30. punkts. Šķīrējtiesas rīcība, ja prasības pieteikums neatbilst reglamenta prasībām

(1) Ja prasības pieteikums un tam pievienotie dokumenti neatbilst šī reglamenta prasībām, šķīrējtiesas priekšsēdētājs atstāj prasības pieteikumu bez tālākas virzības un informē par to iesniedzēju, dodot tam laiku novērst trūkumus.

(2) Ja šķīrējtiesas priekšsēdētāja noteiktajā termiņā trūkumi tiek novērsti, prasības pieteikums tiek uzskatīts par iesniegtu un tiek uzsākts šķīrējtiesas process.

(3) Ja šķīrējtiesas priekšsēdētāja noteiktajā termiņā trūkumi netiek novērsti, prasības pieteikums tiek atdots iesniedzējam bez izskatīšanas.

31. punkts. Atsauksme uz prasību

(1) Atsaukumi uz prasību atbildētājs iesniedz šķīrējtiesā un prasītājam 15 dienu laikā no paziņojuma par prasības pieteikuma saņemšanu nosūtīšanas dienas.

(2) Ievērojot atbildētāja atrašanās vietu, strīda sarežģītību, atbildētāju skaitu, šķīrējtiesas priekšsēdētājs pēc saviem ieskatiem var noteikt garāku termiņu atsauksmes sniegšanai, tomēr tas nevar būt garāks par objektīvi nepieciešamo un pārsniegt 30 (trīsdesmit) dienas.

(3) Atbildētājam savā atsauksmē jānorāda, vai viņš atzīst prasību pilnīgi vai kādā tās daļā, savus iebildumus pret prasību un to pamatojumu, pierādījumus, kas apstiprina viņa iebildumus pret prasību un to pamatojumu, kā arī likumu, uz kuru tie pamatoti, lūgumus par pierādījumu pieņemšanu vai izprasišanu, citus apstākļus, kurus viņš uzskata par nozīmīgiem lietas izskatīšanā.

(4) Pēc atsauksmes saņemšanas šķīrējtiesas priekšsēdētājs bez kavēšanās paziņo par to prasītājam.

32. punkts. Pretprasība

(1) Atbildētājs var iesniegt pretprasību.

(2) Pretprasība iesniedzama rakstveidā. Uz pretprasību attiecināmi tie paši reglamenta noteikumi, kas attiecas uz prasības pieteikumu.

(3) Pretprasību var iesniegt termiņā, kāds ir noteikts atsauksmes uz prasību iesniegšanai.

(4) Šķīrējtiesa pieņem pretprasību, ja pretprasības priekšmets aptverts ar šķīrējtiesas līgumu un:

1) starp sākotnējo prasību un pretprasību iespējams savstarpējs ieskaits;

2) pretprasības apmierināšana pilnīgi vai daļēji izslēdz sākotnējās prasības apmierināšanu;

3) pretprasībai un sākotnējai prasībai ir savstarpējs sakars un to kopīga izskatīšana sekmēs lietas ātrāku un pareizāku iztiesāšanu.

(5) Lēmumu par pretprasības pieņemšanu izlemj šķīrējtiesas priekšsēdētājs.

(6) Pretprasību, ko pieņēmusi šķīrējtiesa, izskata kopā ar sākotnējo prasību.

33. punkts. Šķīrējtiesas sēdes noteikšana

(1) Pēc tam, kad no atbildētāja ir saņemta atsauksme uz prasību vai arī ir notecējis atbildētājam noteiktais termiņš atsauksmes sniegšanai un ir iecelts šķīrējtiesas sastāvs, šķīrējtiesas sastāvs nosaka šķīrējtiesas sēdes dienu un laiku.

(2) Pēc šķīrējtiesas sēdes noteikšanas šķīrējtiesas priekšsēdētājs bez kavēšanas paziņo lietas dalībniekiem šķīrējtiesas sēdes dienu, laiku un šķīrējtiesas sastāvu.

(3) Šī punkta 2. daļā noteiktais paziņojums tiek nodots pusēm pret parakstu vai nosūtīts ierakstītā vēstulē vismaz 15 dienas pirms šķīrējtiesas sēdes, ja puses nav vienojušās par īsāku termiņu.

5. STRĪDA IZŠKIRŠANA

34. punkts. Strīda izšķiršanas veidi un tās norise

(1) Ievērojot pušu noslēgto šķirējtiesas līgumu, šķirējtiesa rīko sēdes, lai noklausītos pušu paskaidrojumus un iebildumus, kā arī lai pārbaudītu pierādījumus (mutvārdu process), vai izšķir strīdu, pamatojoties tikai uz iesniegtajiem rakstveida pierādījumiem un materiāliem (rakstveida process). Šķirējtiesa rīko mutvārdu procesu arī tad, ja puses vienojušās par rakstveida procesu, bet kāda no pusēm līdz brīdim, kad šķirējtiesas process tiek izbeigts ar nolēmumu, pieprasa mutvārdu procesu vai šķirējtiesas sastāvs secinās, ka iesniegtie pierādījumi un materiāli nav pietiekoši, lai izšķirtu strīdu.

(2) Ievērojot šī reglamenta un pušu vienošanās noteikumus, šķirējtiesa var noturēt strīda izšķiršanas procesu tādā veidā, kādā tā uzskata par lietderīgu, ar noteikumu, ka strīds izšķirams bez liekas vilcināšanās un ka pusēm tiek dotas vienādas tiesības izklāstīt savu viedokli un aizstāvēt savas tiesības. Strīda izšķiršanas procesu vada šķirējtiesas sastāva priekšsēdētājs.

(3) Strīda izšķiršana mutvārdu procesā sākas ar brīdi, kad noteiktajā dienā un laikā šķirējtiesas sastāva priekšsēdētājs atklāj šķirējtiesas sēdi un paziņo par strīda izšķiršanas uzsākšanu.

(4) Strīda izšķiršana rakstveida procesā sākas ar brīdi, kad šķirējtiesas sastāv sanāk strīda izšķiršanai.

35. punkts. Pušu iepazīšanās ar saņemtajiem materiāliem un pierādījumiem

Šķirējtiesa iepazīstina puses ar jebkuriem iesniegumiem, dokumentiem un citu informāciju, kuru tā saņemusi, kā arī ar ekspertu atzinumiem un citiem pierādījumiem.

36. punkts. Sekas, ja puse nepiedalās šķirējtiesas procesā

(1) Ja atbildētājs šajā reglamentā noteiktajā termiņā neiesniedz atsaukumi uz prasību, šķirējtiesas sastāvs turpina procesu, neuzskatot šādu neiesniegšanu par prasības atzīšanu, ja vien šķirējtiesas līgumā nav noteikts citādi.

(2) Ja puses bez attaisnojoša iemesla neierodas uz šķirējtiesas mutvārdu sēdi vai neiesniedz rakstveida vai citus pierādījumus, šķirējtiesas sastāvs turpina procesu un izšķir strīdu, pamatojoties uz tās ricībā esošajiem pierādījumiem.

37. punkts. Prasības grozīšana un papildināšana

(1) Puse var grozīt un papildināt prasību līdz strīda izšķiršanas uzsākšanai. Par prasības grozīšanu un papildināšanu nav uzskatāma:

- 1) prasījumu precizēšana;
- 2) acīm redzamu kļūdu izlabošana prasībā;
- 3) procentu un pieaugumu pievienošana prasībai;
- 4) prasība atlīdzināt mantas vērtību sakarā ar prasītās mantas atsavināšanu, zaudēšanu vai izmaiņām tās sastāvā;
- 5) prasījuma kopējās summas sastāvdaļu grozīšana šīs summas robežās;
- 6) prasījuma, ar kuru lūgts atzīt tiesības, grozīšana uz prasījumu atjaunot aizskartās tiesības lietas gaitā mainījušos apstākļu dēļ;
- 7) prasības summas palielināšana sakarā ar lietas gaitā pieaugušajām tirgus cenām.

(2) Ja šī punkta 1. daļā noteiktajā kārtībā tiek palielināts prasības apmērs, pusei papildus jāsamaksā attiecīgie šķirējtiesas procesa izdevumi.

(3) Izslēgts.

(4) Prasību nevar grozīt tādā veidā, ka tā pārsniedz šķirējtiesas līguma robežas.

(5) Ja tiek grozīts vai papildināts prasības pamats, atbildētājam ir tiesība šķirējtiesas sastāva noteiktajā termiņā iesniegt rakstveida atsaukumi.

38. punkts. Protokols

(1) Šķīrējtiesas sēdes protokolē tikai tad, ja kāda no pusēm to ir pieprasījusi un iemaksājusi šķīrējtiesā atlīdzību par sekretāra pakalpojumiem. Pieprasījums par sēdes protokolēšanu jāiesniedz un atlīdzība par sekretāra pakalpojumiem jāapmaksā ne vēlāk kā 2 dienas pirms šķīrējtiesas sēdes.

(2) Protokolu raksta šķīrējtiesas izraudzīts sekretārs. Šķīrējtiesas sēdes protokolu paraksta visi šķīrējtiesneši un sekretārs. Šķīrējtiesas sēdes protokols jāparaksta 3 (trīs) dienu laikā pēc šķīrējtiesas sēdes.

(3) Protokolā norāda:

1) šķīrējtiesas nosaukumu;

2) lietas numuru;

3) izskatīšanas vietu un datumu;

4) puses;

5) atzīmes par pušu piedalīšanos strīda izšķiršanā;

6) šķīrējtiesnešu, sekretāra, ekspertu, tulku un citu lietas dalībnieku vārdus un uzvārdus;

7) strīda izšķiršanas gaitas īsu aprakstu;

8) pušu prasījumus un citus pušu izklāstītus svarīgus paziņojumus;

9) iemeslus strīda izšķiršanas atlikšanai vai izbeigšanai.

(4) Pusēm ir tiesības iepazīties ar protokolu un 5 dienu laikā pēc tā parakstīšanas iesniegt rakstveida piezīmes vai iebildumus par protokolu. Par iebildumu pamatotību vai piezīmju atbilstību sēdē notikušajam lemj šķīrējtiesa. Puse pēc tās lūguma var saņemt protokola kopiju.

39. punkts. Pierādījumi, to iesniegšana un novērtēšana

(1) Pierādījumi ir ziņas, uz kuru pamata šķīrējtiesas sastāvs nosaka tādu faktu esamību vai neesamību, kuriem ir nozīme civiltiesiskā strīda izšķiršanā.

(2) Pierādījumus iesniedz puses. Katrai pusei jāpierāda tie apstākļi, ar kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus.

(3) Pierādīšanas līdzekļi šķīrējtiesā var būt pušu paskaidrojumi, rakstveida pierādījumi (rakstveida dokumenti, audioieraksti, videomagnetofona lentes, elektronisko datu nesēji, digitālie videodiski u.c.), lietiskie pierādījumi un ekspertu atzinumi.

(4) Dokumentus iesniedz oriģinālā vai noteiktā kārtībā apliecināta noraksta, kopijas vai izraksta veidā. Ja puse iesniedz dokumentu noraksta, kopijas vai izraksta veidā, šķīrējtiesas sastāvs pats vai pēc otras puses lūguma var pieprasīt, lai tā iesniedz dokumenta oriģinālu. Dokumenta oriģinālu pēc tās personas lūguma, kas šo dokumentu iesniegusi, šķīrējtiesas sastāvs atdod atpakaļ iesniedzējam, pievienojot šķīrējtiesas procesa materiāliem noteiktā kārtībā apliecinātu norakstu, kopiju vai izrakstu.

(5) Šķīrējtiesas sastāvs pēc puses motivēta lūguma ir tiesīgs pieprasīt, lai otra puse izsniedz tās rīcībā esošos rakstveida pierādījumus.

(6) Pusei, kura lūdz, lai šķīrējtiesas sastāvs pieprasa rakstveida pierādījumu, jāapraksta šis pierādījums un jāmotivē, kāpēc tā uzskata, ka pierādījums atrodas pie pretējās puses.

(7) Ja puse atsakās iesniegt šķīrējtiesas sastāvam tā norādītajā termiņā pieprasīto rakstveida pierādījumu, nenoliegdama, ka šis pierādījums atrodas pie tās, šķīrējtiesas sastāvs var atzīt par pierādītiem tos faktus, kuru apstiprināšanai pretējā puse atsaukusies uz šo rakstveida pierādījumu.

(8) Šķīrējtiesas sastāvs nosaka pierādījumu pieļaujamību un attiecināmību.

(9) Nekādiem pierādījumiem nav iepriekš noteikta spēka, kas saistītu šķīrējtiesas sastāvu.

(10) Šķīrējtiesas sastāvam sprieduma motivējumā jānorāda, kādēļ tas vienam pierādījumam devis priekšroku salīdzinājumā ar citu pierādījumu un atzinis dažus faktus par pierādītiem, bet citus — par nepierādītiem.

40. punkts. Ekspertīze

(1) Šķīrējtiesa pēc puses motivēta rakstiska lūguma var noteikt ekspertīzi. Ekspertīze tiek noteikta gadījumos, kad strīdā nozīmīgu faktu noskaidrošanai nepieciešamas speciālas zināšanas zinātnē, tehnikā, mākslā vai citā nozarē.

(2) Ja šķīrējtiesa atzīst puses lūgumu par pamatotu, šķīrējtiesa pieņem lēmumu par ekspertīzes noteikšanu vai ekspertu pieaicināšanu. Ekspertīze tiek noteikta tikai tad, ja puse šķīrējtiesas noteiktajā termiņā avansā ir iemaksājusi šķīrējtiesā atlīdzību par eksperta pakalpojumiem. Avansa summas apmēru nosaka šķīrējtiesa.

(3) Lūgumā par ekspertīzes noteikšanu pusei ir jānorāda jautājumi, par kuriem pēc viņas domām ekspertam jādod atzinums. Otrai pusei ir tiesības iesniegt šķīrējtiesai jautājumus, par kuriem ekspertam jādod atzinums. Jautājumus, kuros nepieciešams eksperta atzinums, nosaka šķīrējtiesa. Pušu uzdoto jautājumu noraidīšana šķīrējtiesai ir jāmotivē.

(4) Šķīrējtiesas lēmumā par ekspertīzes noteikšanu norādāms, kuros jautājumos nepieciešams eksperta atzinums un kam uzdots izdarīt ekspertīzi.

(5) Ekspertīzi izdara attiecīgo ekspertīzes iestāžu eksperti vai citi speciālisti. Ekspertu izrauga puse pēc savstarpējas vienošanās, bet, ja tāda nav panākta šķīrējtiesas noteiktajā termiņā, ekspertu izraugās šķīrējtiesa. Ja nepieciešams, šķīrējtiesa izraugās vairākus ekspertus.

(6) Ja izraudzīti vairāki eksperti, viņi ir tiesīgi savā starpā apspriesties. Ja eksperti nonāk pie kopīga atzinuma, to paraksta visi eksperti. Ja ekspertu domas nesaskan, katrs eksperts raksta atsevišķu atzinumu.

(7) Puses pēc šķīrējtiesas pieprasījuma iesniedz ekspertam nepieciešamās ziņas vai dokumentus, uzrāda preces vai citus priekšmetus.

(8) Pēc puses pieprasījuma šķīrējtiesa uzaicina ekspertu pēc atzinuma došanas piedalīties šķīrējtiesas sēdē, lai sniegtu paskaidrojumus un atbildētu uz pušu jautājumiem par atzinumu.

41. punkts. Eksperta, tulka un sekretāra noraidījums

Pēc puses pieteikuma eksperts, tulks vai sekretārs var tikt noraidīti šī reglamenta 12. punktā noteiktajos gadījumos. Noraidījums jāpieteic nekavējoties pēc tam, kad puse ir uzzinājusi noraidījuma pamatu. Jautājumu par noraidījumu izlemj šķīrējtiesas sastāvs.

42. punkts. Puses izstāšanās procesuālās sekas

(1) Fakts, ka fiziskā persona, kas ir viena no pusēm, ir mirusi vai juridiskā persona, kas ir viena no pusēm, beigusi pastāvēt, pats par sevi neizbeidz šķīrējtiesas līgumu, ja puse nav vienojušās citādi un apstrīdētā tiesiskā attiecība pieļauj tiesību pārņemšanu. Šajā gadījumā šķīrējtiesa aptur šķīrējtiesas procesu līdz tiesību pārņēmēja noteikšanai.

(2) Prasījumu cesija ir pamats šķīrējtiesas procesa izbeigšanai, ja vien puse nav no jauna vienojušās par civiltiesiskā strīda izskatīšanu šķīrējtiesā.

43. punkts. Tiesības uz iebildumiem

(1) Ja pārkāpts vai nav ievērots kāds no šķīrējtiesas procesa noteikumiem, puse, kas piedalās šķīrējtiesas procesā, nekavējoties, tiklīdz tai par šo pārkāpumu ir kļuvis zināms vai vajadzētu kļūt zināmam, iesniedz šķīrējtiesai un otrai pusei rakstveida iebildumus.

(2) Par iebildumu pamatotību lemj šķīrējtiesa.

(3) Ja puse neiesniedz iebildumus, uzskatāms, ka tā ir atteikusies no savām tiesībām celt iebildumus, izņemot gadījumu, kad iebildumus puse nav iesniegusi no tās neatkarīgu iemeslu dēļ.

44. punkts. Procesu dokumentu glabāšana pēc šķīrējtiesas procesa pabeigšanas

Izslēgts.

45. punkts. Nolēmuma pieņemšana

(1) Visi šķīrējtiesas nolēmumi, ja tās sastāvā ir trīs vai vairāk šķīrējtiesneši, tiek pieņemti ar balsu vairākumu, izņemot šā reglamenta 23.punkta ceturtajā daļā minēto gadījumu.

(2) Šķīrējtiesas sastāvs pēc paša izvēles nolēmumu pieņem šķīrējtiesas sēžu zālē vai apspriežu istabā.

(3) Šķīrējtiesas nolēmumu taisa rakstveidā, un to paraksta visi šķīrējtiesneši, bet, ja kāds no šķīrējtiesnešiem neparaksta nolēmumu, tajā norādāms iemesls, kāpēc nav viņa paraksta.

(4) Šķīrējtiesnešu parakstus uz nolēmuma apliecina ar šķīrējtiesas priekšsēdētāja parakstu un šķīrējtiesas zīmogu.

(5) Šķīrējtiesas nolēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā. Tas nav pārsūdzams un par to nevar iesniegt protestu.

(6) Izslēgts.

46. punkts. Izlīgums

(1) Izlīgums pieļaujams jebkurā civiltiesiskā strīdā, izņemot šā punkta otrajā daļā minēto gadījumu.

(2) Izlīgums nav pieļaujams, ja tā noteikumi aizskar citas personas tiesības vai ar likumu aizsargātas intereses.

(3) Ja šķīrējtiesas procesā puses panāk izlīgumu, šķīrējtiesas sastāvs šķīrējtiesas procesu izbeidz un, ja puses to lūdz un šķīrējtiesas sastāvs tam piekrīt, sastāda izlīgumu šķīrējtiesas sprieduma veidā, tajā iekļaujot noteikumus, par kuriem panākta vienošanās.

(4) Šādam šķīrējtiesas spriedumam ir tāds pats statuss un juridiskais spēks kā jebkuram citam šķīrējtiesas spriedumam, ar kuru civiltiesiskais strīds izšķirts pēc būtības.

47. punkts. Spriedums

(1) Šķīrējtiesas spriedumā norāda:

1) lietas numuru;

2) šķīrējtiesas sastāvu;

3) sprieduma taisīšanas datumu un vietu;

4) ziņas par pusēm - fiziskās personas vārdu, uzvārdu, personas kodu, citus personas identifikācijas datus un deklarētās dzīvesvietas adresi vai citu saziņai izmantojamu adresi, juridiskās personas nosaukumu, reģistrācijas numuru, citus personu identificējošus datus un juridisko adresi;

5) strīda priekšmetu;

6) sprieduma motivējumu, ja vien puses nav vienojušās citādi;

7) secinājumu par prasības pilnīgu vai daļēju apmierināšanu, vai par tās pilnīgu vai daļēju noraidīšanu un šķīrējtiesas sprieduma būtību;

8) piedzenamo summu, ja spriedums taisīts par naudas summas piedziņu, atsevišķi norādot galveno parādu un procentus, laiku, par kādu procenti piespriesti, prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus un arī šo procentu apmēru;

9) konkrēto mantu un tās vērtību, kas piedzenama mantas neesamības gadījumā, ja spriedums taisīts par mantas atdošanu natūrā;

10) kam, kādas darbības un kādā termiņā jāizpilda, ja spriedums uzliek par pienākumu izpildīt noteiktas darbības;

11) kāda sprieduma daļa attiecas uz katru no prasītājiem, ja spriedums taisīts vairāku prasītāju labā, vai kāda sprieduma daļa jāizpilda katram no atbildētājiem, ja spriedums taisīts pret vairākiem atbildētājiem;

12) šķīrējtiesas procesa izdevumus, kā arī šo izdevumu un izdevumu par juridisko palīdzību sadalījumu starp pusēm;

13) pušu izdevumus par juridisko palīdzību lietā, ja tādi ir, un to sadalījumu starp pusēm;

14) citu informāciju, ko šķīrējtiesas sastāvs uzskata par nepieciešamu.

(2) Šķīrējtiesas sastāvs 14 dienu laikā pēc tam, kad civiltiesisko strīdu izskatījis pēc būtības taisa rakstveidā spriedumu.

(3) Šķīrējtiesas spriedumu nosūta pusēm triju darbdienu laikā no tā taisīšanas dienas.

(4) Izslēgts.

48. punkts. Sprieduma labošana, izskaidrošana un papildsprieduma taisīšana

(1) Šķīrējtiesas sastāvs pēc savas iniciatīvas vai puses lūguma var labot spriedumā pārrakstīšanās un matemātiskā aprēķina kļūdas. Šādas kļūdas var labot bez pušu piedalīšanās.

(2) Ja vien puses nav vienojušās citādi, tad viena puse, paziņojot par to otrai pusei, 30 dienu laikā pēc sprieduma noraksta nosūtīšanas dienas vai sprieduma noraksta saņemšanas dienas, ja tas izsniegts personiski, var lūgt šķīrējtiesas sastāvu izskaidrot spriedumu, negrozot tā saturu. Sprieduma izskaidrojums no tā pieņemšanas brīža kļūst par sprieduma neatņemamu sastāvdaļu.

(3) Ja vien puses nav vienojušās citādi, tad viena puse, paziņojot par to otrai pusei, 30 dienu laikā no sprieduma noraksta nosūtīšanas dienas vai sprieduma noraksta saņemšanas dienas, ja tas izsniegts personiski, var lūgt šķīrējtiesas sastāvu taisīt papildspriedumu, ja nav izlemts kāds no pieteiktajiem prasījumiem, par kuru bija iesniegti pierādījumi un par kuru puses devušas paskaidrojumus. Ja šķīrējtiesas sastāvs uzskata lūgumu par pamatotu, tas taisa papildspriedumu.

(4) Šķīrējtiesas sastāvs ne vēlāk kā 15 dienas iepriekš paziņo pusēm par šķīrējtiesas sēdi, kurā tiks izlemts jautājums par sprieduma labošanu, izskaidrošanu vai papildsprieduma taisīšanu. Ja sprieduma labošanas dēļ var mainīties tā rezolutīvā daļa, bet sprieduma būtība nemainās, šķīrējtiesas sastāvs aicina puses izteikt savu viedokli. Pušu neierašanās nav šķērslis sprieduma labošanai, izskaidrošanai vai papildsprieduma taisīšanai. Papildspriedumu šķīrējtiesas sastāvs taisa saskaņā ar šā reglamenta 47.punktu.

49. punkts. Strīda izšķiršanas atlikšana

(1) Šķīrējtiesai ir pienākums atlikt strīda izšķiršanu, ja šķīrējtiesas sēdē neierodas kāds no lietas dalībniekiem un viņam nav paziņots par šķīrējtiesas sēdes laiku un vietu.

(2) Šķīrējtiesa var atlikt strīda izšķiršanu:

1) ja atzīst, ka nav iespējams izšķirt strīdu tāpēc, ka nav ieradies kāds lietas dalībnieks, kā arī sekretārs, eksperts vai tulks;

2) pēc lietas dalībnieka lūguma, lai dotu viņam iespēju iesniegt papildu pierādījumus;

3) pēc savas iniciatīvas procesuālo jautājumu atrisināšanai.

(3) Nākamās šķīrējtiesas sēdes dienu un laiku šķīrējtiesa paziņo lietas dalībniekiem pret parakstu vai arī uzaicina ar pavēstēm.

50. punkts. Šķīrējtiesas procesa apturēšana

(1) Šķīrējtiesai ir pienākums apturēt šķīrējtiesas procesu, ja:

1) mirusi fiziskā persona vai beigusi pastāvēt juridiskā persona, kas strīdā ir puse, un ja apstrīdētā tiesiskā attiecība pieļauj tiesību pārņemšanu;

2) puse zaudējusi rīcībspēju;

3) šķīrējtiesā rakstveidā ir iesniegta pušu savstarpēja vienošanās par šķīrējtiesas procesa apturēšanu.

(2) Šķīrējtiesa pēc lietas dalībnieka vai savas iniciatīvas var apturēt tiesvedību, ja:

1) puse slimības vai citu attaisnojušu iemeslu dēļ nespēj piedalīties strīda izšķiršanā;

2) šķīrējtiesa nosaka ekspertīzi.

(3) Šķīrējtiesas process tiek apturēts:

1) šī punkta 1. daļas 1. apakšpunktā paredzētajos gadījumos - līdz tiesību pārņēmēja noteikšanai vai likumiskā pārstāvja iecelšanai;

2) šī punkta 1. daļas 2. apakšpunktā paredzētajos gadījumos - līdz likumiskā pārstāvja iecelšanai;

3) šī punkta 1. daļas 3. apakšpunktā paredzētajos gadījumos - līdz pušu savstarpējā vienošanās noteiktajam termiņam;

4) šī punkta 2. daļas 1. un 2. apakšpunktā paredzētajos gadījumos - līdz brīdim, kad atkrituši šajos apakšpunktos minētie apstākļi.

(4) Par šķīrējtiesas procesa apturēšanu šķīrējtiesa pieņem lēmumu, kuru noformē atsevišķa procesuālā dokumenta veidā. Lēmumā norādāmi apstākļi, līdz kuru iestāšanās vai izbeigšanās brīdim šķīrējtiesas process apturēts, vai termiņš, uz kādu šķīrējtiesas process apturēts.

(5) Šķīrējtiesas procesu atjauno šķīrējtiesa ar lēmumu pēc savas iniciatīvas vai pēc lietas dalībnieku pieteikuma.

51. punkts. Prasības atstāšana bez izskatīšanas

(1) Šķīrējtiesai ir pienākums atstāt prasību bez izskatīšanas, ja:

1) prasības pieteikumu iesniegusi rīcībnespējīga persona vai persona, kurai nodibināta aizgādība atbilstoši Civillikuma 365.panta noteikumiem;

2) prasību prasītāja vārdā cēlusi persona, kura nav tam likumā noteiktajā kārtībā pilnvarota;

3) šī reglamenta 30. punkta 3. daļā noteiktajā gadījumā.

(2) Šķīrējtiesa var atstāt prasību bez izskatīšanas:

1) pēc prasītāja lūguma;

2) ja prasītājs atkārtoti neierodas uz šķīrējtiesas sēdi un nav lūdzis izšķirt strīdu viņa prombūtnē.

(3) Par prasības atstāšanu bez izskatīšanas šķīrējtiesa pieņem lēmumu atsevišķa procesuālā dokumenta veidā.

(4) Ja prasība atstāta bez izskatīšanas, prasītājs ir tiesīgs no jauna iesniegt prasības pieteikumu šķīrējtiesā, ievērojot likumā un šajā reglamentā noteikto kārtību.

52. punkts. Šķīrējtiesas procesa izbeigšana

(1) Šķīrējtiesa pieņem lēmumu par šķīrējtiesas procesa izbeigšanu, ja:

1) prasītājs atteicies no prasības;

2) puses vienojas par strīda izbeigšanu ar izlīgumu;

3) šķīrējtiesas līgums likumā vai līgumā noteiktajā kārtībā zaudējis spēku;

4) šķīrējtiesa atzīst, ka strīds nav pakļauts šķīrējtiesai;

5) fiziskā persona, kas ir viena no pusēm, ir mirusi vai juridiskā persona, kas ir viena no pusēm, ir beigusi pastāvēt un tiesiskā attiecība nepieļauj tiesību pārņemšanu vai puses ir vienojušās, ka process šādā gadījumā izbeidzams.

(2) Ja šķīrējtiesas process izbeigts šī punkta 1. daļas 1. vai 2. apakšpunktā norādīto iemeslu dēļ, atkārtota griešanās šķīrējtiesā vai griešanās tiesā strīdā starp tām pašām pusēm, par to pašu priekšmetu un uz tā paša pamata nav pieļaujama.

(3) Ja šķīrējtiesas process ir izbeigts šī punkta 1.daļas 3., 4. vai 5.apakšpunktā norādīto iemeslu dēļ, prasības pieteikumu var iesniegt tiesā.

53. punkts. Strīda jauna izšķiršana sakarā ar jaunatklātiem apstākļiem

Izslēgts.

54. punkts. Šķīrējtiesas nolēmuma izpilde

(1) Šķīrējtiesas nolēmums pusēm ir obligāts un izpildāms labprātīgi šajā nolēmumā noteiktajā termiņā. Labprātīgai sprieduma izpildei nosaka termiņu, kas nav īsāks par 10 dienām. Termiņu labprātīgai sprieduma izpildei skaita no pilna sprieduma sastādīšanas dienas.

(2) Ja pastāvīgās šķīrējtiesas nolēmums izpildāms Latvijā un labprātīgi netiek pildīts, ieinteresētā puse ir tiesīga vērsties rajona (pilsētas) tiesā pēc parādnieka deklarētās dzīvesvietas,

bet, ja tādas nav, - pēc parādnieka dzīvesvietas vai juridiskās adreses ar pieteikumu par izpildu raksta izsniegšanu pastāvīgās šķīrējtiesas nolēmumu izpildei.

(3) Ja šķīrējtiesas nolēmums, kurš izpildāms ārpus Latvijas, netiek pildīts labprātīgi, tas ir nododams piespiedu izpildei atbilstoši 1958.gada 10.jūnija Ņujorkas Konvencijai par ārvalstu arbitražas spriedumu atzīšanu un izpildi.

6. ŠĶĪRĒJTIESAS PROCESA IZDEVUMI

55. punkts. Šķīrējtiesas procesa izdevumi

(1) Šķīrējtiesas procesa izdevumi ir ar strīda izšķiršanu saistītie izdevumi un ar lietas vešanu saistītie izdevumi.

(2) Ar strīda izšķiršanu saistītie izdevumi ir:

- 1) šķīrējtiesas tiesvedības maksa un šķīrējtiesneša honorārs;
- 2) summas, kas jāizmaksā ekspertiem, tulkiem un sekretāram;
- 3) ar šķīrējtiesas sprieduma izskaidrojumu saistītie izdevumi;
- 4) ar prasības nodrošināšanu saistītie izdevumi;
- 5) šķīrējtiesnešu ceļa un uzturēšanās izdevumi;
- 6) citi iespējamie ar strīda izšķiršanu saistītie izdevumi, kuru samaksas kārtību nosaka šķīrējtiesa, ievērojot reglamenta noteikumus.

(3) Ar lietas vešanu saistītie izdevumi ir:

- 1) izdevumi par juridisko palīdzību;
- 2) ar pierādījumu savākšanu saistītie izdevumi.

(4) Šķīrējtiesas tiesvedības maksa un šķīrējtiesneša honorārs ir atkarīgi no prasības summas, strīda sarežģītības un šķīrējtiesnešu skaita, kas izšķir attiecīgu strīdu. Ar šķīrējtiesas priekšsēdētāja lēmumu šo izdevumu apmērs var tikt grozīts, ņemot vērā strīda sarežģītību, strīda izspriešanai nepieciešamo laiku, kā arī jebkurus citus ar strīda izšķiršanu saistītus apstākļus. Šķīrējtiesneša honorāra apmērs ir noteikts šī reglamenta pielikumā.

(5) Sekretārs, tulks vai eksperts šķīrējtiesas procesā tiek pieaicināti tikai pēc tam, kad puse nomaksā šķīrējtiesas noteikto atlīdzību par šo personu pakalpojumiem. Ja puse, kura ir pieprasījusi pieaicināt tulku, sekretāru vai ekspertu, šķīrējtiesas noteiktajā termiņā nav iemaksājusi atlīdzību par to pakalpojumiem, šo atlīdzību var iemaksāt otra puse.

(6) Šķīrējtiesas priekšsēdētājs ir tiesīgs pēc puses lūguma vai pēc savas iniciatīvas samazināt šķīrējtiesas tiesvedības maksa apmēru.

(7) Ar strīda izšķiršanu saistīto izdevumu samaksa veicama šķīrējtiesas priekšsēdētāja noteiktajā kārtībā. Šķīrējtiesas priekšsēdētāja noteiktā kārtība tiek publicēta interneta vietnē www.arbitlaw.lv (šķīrējtiesas mājas lapa internetā).

56. punkts. Prasības summa

(1) Prasības summa ir:

- 1) prasībās par naudas piedziņu - piedzenamā summa;
- 2) prasībās par mantas izprasīšanu - izprasāmās mantas vērtība;
- 3) prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu - maksājumu kopsummā;
- 4) prasībās par terminētiem maksājumiem un devumiem - visu maksājumu un devumu kopsumma;
- 5) prasībās par beztermiņa vai mūža maksājumiem un devumiem - visu maksājumu un devumu kopsumma;
- 6) prasībās par maksājumu vai devumu samazināšanu vai palielināšanu - summa, par kādu samazina vai palielina maksājumus vai devumus;
- 7) prasībās par maksājumu vai devumu izbeigšanu - atlikušo maksājumu vai devumu kopsumma;
- 8) prasībās par mantas nomas līguma pirmstermiņa izbeigšanu - maksājuma kopsumma par mantas lietošanu atlikušajā līguma darbības laikā;

9) prasībās par īpašuma tiesībām uz nekustamo īpašumu - tā tirgus vērtība, bet ne mazāka par tā kadastrālo vērtību;

10) prasībās, kas sastāv no vairākiem patstāvīgiem mantiskiem prasījumiem - visu prasījumu kopsumma.

(2) Prasības summu norāda prasītājs. Ja norādītā prasības summa acīm redzami neatbilst izprasāmās mantas tirgus vērtībai, prasības summu nosaka šķīrējtiesa.

57. punkts. Ar strīda izšķiršanu saistīto izdevumu atmaksāšana

(1) Ar strīda izšķiršanu saistītie izdevumi atmaksājami pilnīgi vai daļēji šādos gadījumos: 1) ja iemaksāti lielāki ar strīda izšķiršanu saistītie izdevumi, nekā to nosaka šis reglaments vai šķīrējtiesa; 2) ja puse ir iemaksājusi atlīdzību par sekretāra, tulka vai eksperta pakalpojumiem, bet minētie pakalpojumi netika izmantoti vai avansā iemaksātās summas netika izlietas pilnībā, iemaksātā summa vai tās neizlietota daļa tiek atgriezta pusei, kura to iemaksājusi; 3) ja līdz šķīrējtiesas sastāva iecelšanai prasības pieteikums tiek atstāts bez izskatīšanas vai prasītājs atsauc savu prasību, pusei tiek atmaksāts šķīrējtiesneša honorārs.

(2) Ar strīda izšķiršanu saistītos izdevumus atmaksā ar noteikumu, ka pieteikums par to atmaksāšanu iesniegts gada laikā no summas iemaksas dienas.

58. punkts. Šķīrējtiesas procesa izdevumu atlīdzināšana

(1) Puses var vienoties par šķīrējtiesas procesa izdevumu sadalījumu starp tām. Ja puses par to nav vienojušas, šķīrējtiesas procesa izdevumu atlīdzināšana tiek noteikta saskaņā ar šī punkta noteikumiem.

(2) Pusei, kuras labā taisīts spriedums, šķīrējtiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos ar strīda izšķiršanu saistītos izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā daļā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli šķīrējtiesas apmierināto prasījumu apmēram, bet atbildētājam - proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta.

(3) Ja prasītājs atsakās no prasības, tas atlīdzina atbildētājam radušos ar strīda izšķiršanu saistītos izdevumus. Prasītāja samaksātos ar strīda izšķiršanu saistītos izdevumus šajā gadījumā atbildētājs neatlīdzina. Tomēr, ja prasītājs neuztur savus prasījumus tāpēc, ka atbildētājs tos pēc prasības iesniegšanas labprātīgi apmierinājis, šķīrējtiesa pēc prasītāja lūguma piespriež no atbildētāja prasītāja samaksātos ar strīda izšķiršanu saistītos izdevumus.

(4) Ja prasība atstāta bez izskatīšanas, šķīrējtiesa pēc atbildētāja lūguma piespriež no prasītāja atbildētāja samaksātos ar strīda izšķiršanu saistītos izdevumus.

(5) Ar lietas vešanu saistītie izdevumi ir atlīdzināmi šādos apmēros:

1) izdevumi juridiskās palīdzības samaksai - to faktiskajā apmērā;

2) ar pierādījumu savākšanu saistītie izdevumi - izdevumu faktiskajā apmērā.

(6) Ar lietas vešanu saistītos izdevumus piespriež no atbildētāja par labu prasītājam, ja tā prasījums ir apmierināts pilnīgi vai daļēji, kā arī tad, ja prasītājs neuztur savus prasījumus sakarā ar to, ka atbildētājs tos pēc prasības iesniegšanas labprātīgi apmierinājis.

(7) Ja prasība noraidīta vai prasītājs atsakās no prasības, izņemot šī punkta 3. daļā minēto gadījumu, ar lietas vešanu saistītos izdevumus piespriež no prasītāja par labu atbildētājam.

59. pants. Procesu dokumentu glabāšana.

Šķīrējtiesas procesa dokumenti 10 (desmit) gadus pēc šķīrējtiesas procesa pabeigšanas paliek glabāšanā šķīrējtiesā. Šķīrējtiesa dokumentus glabā likumā noteiktajā arhīvu glabāšanas kārtībā.

Šķirējtiesneša honorāra apmērs

1. Par katru prasības pieteikumu – sākotnējo prasību vai pretprasību – mantiska rakstura prasībās, maksājams šķirējtiesneša honorārs turpmāk norādītajā apmērā:

Prasības summa EUR	Šķirējtiesneša honorārs EUR
līdz 3 000	100
no 3 001 līdz 7 000	200
no 7 001 līdz 17 500	300
no 17 501 līdz 35 500	400
no 35 501 līdz 70 000	600
no 70 001 līdz 355 000	1 000
no 355 001 līdz 700 000	2 000
no 700 001 līdz 1 500 000	4 000
no 1 500 001 līdz 3 550 000	6 000
virs 3 550 001	7 000

2. Par prasības vai pretprasības pieteikumu prasībās kas nav mantiska rakstura vai, kas nav jānovērtē maksājams šķirējtiesneša honorārs 350 EUR.

3. Ja šķirējtiesneša honorāram var tikt piemērots attiecīgs nodokļu maksājums (pievienotās vērtības nodoklis), pirmajā un otrajā punktā noteiktajā šķirējtiesneša honorārā šāds nodokļa maksājums ietverts netiek. Šāds nodokļu maksājums jāmaksā papildus šķirējtiesneša honorāram.